

Nr 158.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1920 kl. $\frac{1}{2}$ 6 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till bedrivande av tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet.

(3:e avd.)

Uti den till riksdagen den 7 januari 1920 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov (nr 1) har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln (punkt 43) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, såsom bidrag till bedrivande av tekniskt-vetenskaplig forskning inom kraft- och bränsleområdet bland de extra anslagen för år 1921 beräkna ett förslagsanslag, högst, 200,000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t i den samma dag avlätna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1920 (nr 2) under sjunde huvudtiteln (punkt 21) föreslagit riksdagen att i avbidan på proposition i ämnet för ovanberörda ändamål bland anslagen å tilläggsstat för samma år beräkna ett förslagsanslag, högst, 150,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 12 mars 1920 dagtecknad proposition, nr 307, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till bedrivande genom ingenjörsvetenskapsakademien av tekniskt vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet såsom förslagsanslag, högst, att utgå enligt av Kungl. Maj:t fastställda närmare villkor, anvisa

dels å tilläggsstat för år 1920 under sjunde huvudtiteln ett belopp av 150,000 kronor, därav 50,000 kronor skola användas till inköp av apparatutrustning,

dels ock å extra stat för år 1921 under tionde huvudtiteln ett belopp av 200,000 kronor.

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

*Utskottets
yttrande.*

Att ett planmässigt tillvaratagande för framtiden av landets egna kraft- och bränsletillgångar är en angelägenhet av vikt för såväl staten som kommuner och enskilda torde vara obestriddigt. Ett sådant tillvaratagande synes ock utskottet kunna ernås, på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, eller genom ett organ, som under samarbete med olika statsmyndigheter och med näringslivets organisationer vetenskapligt och praktiskt bearbetar vad som inom kraft- och bränsleområdet vid olika tidpunkter påkallar särskild uppmärksamhet. Utskottet anser jämväl, i likhet med departementschefen, att staten bör härtill taga initiativet och torde det likaledes, enligt utskottets förmenande, vara en nödvändighet att för de undersökningar, som i detta avseende kunna ifrågakomma, tillräckliga medel finnas för ändamålet tillgängliga.

Huruvida den under utredningsarbetet skisserade organisationen med en, ur avlönings synpunkt högt ställd chef och ett antal särskilt anställda sakkunniga, kan anses vara den bästa möjliga, synes utskottet vara synnerligen tveksamt. Uppenbarligen måste denna frågas avgörande bero på vilka krafter, som stå till buds och vilka utvägar, som utvecklingen själv därutinnan anvisar. Det gäller här säkerligen att i mer än ett avseende experimentera sig fram. Utskottet har därför ansett sig böra tillstyrka beviljande av det äskade beloppet, utan att man härigenom binder sig vid någon viss form för arbetets fullföljande. Där emot förutsättet utskottet, att i sammanhang med senare anslagsäskanden en utförlig och vägledande redogörelse lämnas för det nu beviljade anslagets användning och de därmed uppnådda resultaten.

Under hänvisning till vad utskottet sålunda anført, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till bedrivande genom ingenjörs-
vetenskapsakademien av tekniskt-vetenskaplig forsk-
ningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet såsom
förslagsanslag, högst, att utgå enligt av Kungl. Maj:t
fastställda närmare villkor, anvisa

- a) å tilläggsstat för år 1920 under sjunde huvudtiteln ett belopp av 150,000 kronor, därav 50,000 kronor skola användas till inköp av apparatutrustning,
b) å extra stat för år 1921 under tionde huvudtiteln ett belopp av 200,000 kronor.

Stockholm den 20 maj 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 155.
